

SỐ 925 NĂM THỨ MƯỜI ANH

MÙA HÈ 1936

西子年

五月初五日

NGÀY THỨ BA

28 JUIN 1936

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

民

CHI NHỘN HỘ KHẨU
BƯU NHÂN - THỦC KHẨU
TRẦN-BÌNH-PHIÊN

GIA BẢN
SƠN-HALP NEAU-GOOC
Mỗi năm 1936 1936
Số tháng 2.00 4.00
Số tháng 1.00 2.00

Khai báo phải trả tiền trước.
Thứ và tháng bắt đầu M.
TRẦN-BÌNH-PHIÊN. — Ai đóng
quảng cáo, việc riêng, và thương
mạng trước.

Dùng văn tự
để che sự gian
là tội cộ phạm.

CÁI LỒI "BIÊN LAI" THUẾ CÓ DỤNG Ý LUÔN LEO

Mỗi năm đến kỳ thuế thi
dân gian đều dâu cũng nghe
thu thuế về cái lồi phủ thu
lại: chuan của họn hong lý
hao cung. Bên hòi lý đã nhận
vụ thuế làm mua gát, có quyền
trong tay, thừa nhip mà bóc
lột cho đầy túi; thi bên dâu,
người ngach thuế ra tất phái
cào túi mà chiu đập vào
chỗ phủ làm ấy. Đó là việc
thu thuế bằng nám, tường nhà
đương cuộc không có là gi.
Đây việc thuế là việc quan hệ
lớn ở xứ này nên hòi lý làm
sao thi làm, miễn đồng dù cho
nhà nước là được, nên những
lời kêu ca trong dân gian, quan
trên li dè ý đến.

Phủ-thâu làm chuẩn là mỗi
tệ lô luu truyền, chưa làm sao
cho dâu hàn di được, dâ là
phản rồi; dâ cái biên lai thu thuế
thân (import personnel) nhà
nước dâ minh: sút phải ghi
chép cho rõ ràng, vậy mà hòi
ly cũng dùng cách luon leo dâ
gat dân ngu mồi là tội chô.
Xin kè dưới nay một chứng:

Kỳ thuế năm nay, ở làng
Xuong-huân, lồng Xuong-hà,
huyện Vinh-Xuong (Khánh-hoa),
theo bài chi thuế định
năm nay mỗi suất định là 2450,
gia 30% là 0.75, cộng là 3925,
phu phi 2% là 0.05, cộng tất
cả mỗi người dân phải nộp
3930.

Vậy mà lý - trường làng
Xuong - Huân, Trần - Hải cứ
thâu mỗi tên dân là 3937, thâu
phu lô mồi suất 0.07. Lòng
có hơn 500 dân mà nạp dâ gần
hết chỉ còn dâ ba chục người.
Đáng chô y là tờ biên lai của
bác lý có luon leo, xin chép
ra đây:

«Báo-dai năm thứ 11, Nha
etrang ngày...tháng...năm 1936
«Xuong - huân lý - trường,
avì biên thưa sút lý, tư cù
etich dân... thô nộp bôn niêm
ethanh thuế, gia bách phân các
chêng là ba đồng ba các một
exu (3931), do phu phi sáu xâ
0.05 giao thanh.

«Xuong - huân lý - trường
«Trần-Hải kỵ.

Đây, bà con dâ thấy chô
luon leo trong tờ biên lai
sự chưa?

Theo ngach thuế, chiến lóng
thu thuế mà già bách phân và phu
phi cũng & trong số 3931 kia,
nay bác lý lại thêm cái « chun
rắn » 0.05 vào dâ boc dân; dâ
gia 0.05 vào mà tờ biên lai
chỉ nói « giao thanh » chô
không nói rõ số tiền 0.05 dâ
là & trong số 3931 kia, hay là
thu ngac. Thế là dâ với dân
thi bác lý có khảo riết cho có
0.05 ngoại dâ, mà nhất dán

CHUYỆN ĐỘI

Muốn lười biếng phải
làm việc

Trang là phát phản thường cho học
sinh các trường công ở Hué, bâu là Jain,
ông De Fauconer Vassel giám đốc Khoa
Học-chánh Trung-ký đã khảo tra một cái
dâk để diễn văn rất rõ, mà cũng rất ngắn,
rất hay.

Bâi với học trò mà ông lại dâu cái nết
chỗ biếng, ra ca sang, luog như xưa
ng họe sinh quá sang nồng, nua bâm bét
mag lối! Nhưng thực ra ông ca tụng sự
lười biếng mà rất có nhân ý nghĩa: Ông
khởi sự kêu chay một anh thay giap hành
lười biếng phải làm học trò:

Một Ngày kia có người dân con đến thô
giáo lười biếng sự lười biếng. Ông này
xem khai dâk vâ ca lông, luog như xưa
ng họe sinh quá sang nồng, nua bâm bét
mag lối! Nhưng thực ra ông ca tụng sự
lười biếng mà rất có nhân ý nghĩa: Ông
khởi sự kêu chay một anh thay giap hành
lười biếng phải làm học trò:

Nhưng bâi lâu nua, ông thấy vẫn nâm,
nhé khai dâk luy lén vâ Mỹ mới qua
mà da. Người học trò trung-thâp mà mâm
cười... Hơn một giờ sau ông thấy vẫn thấy
người học trò nâm pán; tuy có một trái
và rất ngọt ở gân bên tay anh ta, mà
anh ta cũng không bắt chay thay hòn ăn. Ông
thay vôt cái lôit làm biếng Ông bảo:

— Chô chờ!

— Chô cái gi nứa!

— Tôit chô cho nó chia rõ ràng xâng
tôi khai hâ!

— Ông học trò mà hòn? Tuy!

Tôi trô học lười biếng nồng châng
thua chí trô học hâ tien mà ông thấy bao
mà eai danh trung vâ cảng là vâ long,
trô khâ mua tham môt con gâ uâu! Ông
thay vôt cái lôit hinh lén, ta le xát phi; thi
trô thua:

— Ông, tôi nghĩ cái danh trung kia châng
ta cảng rõi không khai ôi, mà hòn bâ
ra ôi thi không khai lâm rai nhung mising
nhó. Ông tôi mua con gâ dâ luog các
mising danh rót.

Bai trô học lười biếng và học hâ tien
nồng châng khai ôi, mà hòn bâ
ra ôi thi không khai lâm rai nhung mising
nhó. Ông tôi mua con gâ dâ luog các
mising danh rót.

Mà qua, dâ nói lại bâi diễn văn của
ông De Fauconer. Ông ca tụng sự lười
biếng mà không phải khuyên học trô dâng
học, rât vô trô trô mà dâ thi diễn dâng
nâng dâ. Trô lật ông ca tụng sự lười
biếng mà khuyên học trô nâm châm hó.

Cái xát phi!

</

VĂN-VĂN

VIỆC TRONG NƯỚC

Danh trang thức khuya
Lưng trời vắng việc mảnh trăng trao,
Bến mực mây in ánh lấp ló.
Cánh cồn ròn ròn cơn gió thổi,
Cánh cây lắc lắc hệt sương dạo.
Thuyền xuôi mực nước buông câu bắt,
Thòng dưng bùn đường nhíp tiếng reo.
Cánh kỵ tinh này ai biết là?
Cung trang riêng Cát cát sóng trào.

Hồ-sai-Hồ

Qua chùa Non-nước
(Bình-dịnh)

Khát tỏa, sương mù, cánh vắng leo l

Mưa sa lắc đảo, gió dàn vèo.

Lưng trời le lồng vồng mây cuba,

Mặt nước lờ lờ hệt mèo gico...

Cát cát, mèo mèo ngô! tru sảng đứng,

Tảng sà vải chà sà tay trào...

Người xuôi đường giặc chôn chôn

khách.

Trời nỗi thán cao bức biền ngòe.

Ng.-4-H.

THU TẬP ÔN ANH CHI EM ĐÃ CHIA BUÔN CÙNG TÔI

Sóng xả tinh nặng, xin dâng
mây lời tám huyết.

Bởi tôi, Phan-bội-Chân, từ ngày
mới 19 tuổi, thời người vợ làm
bà của tôi đã bỏ tôi đi đầu mối.

Tôi năm 22 tuổi, tôi mới bắt đầu
công Thái-thị-Huyền. Nó là người
vợ danh nghĩa của tôi, mà thật là
một người nữ đồng chí của tôi. Về
trên danh nghĩa, vẫn là một cặp vợ
chồng 49 năm; mà về thực tế, thời
một người có chồng mà quâ-phụ,
một người có vợ mà quan-phu vừa
39 năm chán. Chẳng ngờ ngày 1
tháng 4 năm Bình-lịch, Thái
thị-Huyền cũng đi theo vợ làm bùn
của tôi mà bỏ tôi luôn!

Vợ làm bùn để tài sanh và lộ,
mà người bạn nữ đồng chí lại
cũng nhất khát bát bồi, thiệt chí
vì tội-nghiệt tôi quá nặng. Nên
được tin bùn ấy, tôi chỉ biết ôm
lòng đau trớn, ngó bóng khóc
tầm, tuyệt không dám phô tang,
cố ai với thân bằng cũ mới. Ai
ngờ đồng bào lại quá thương tôi,
mà thương luôn đến nữ đồng chí
của tôi. Từ ngày 9 tháng 4 là tới
nay, kẻ thán-lâm điếu, kẻ tống-văn
liên, kẻ lặng phòng nghỉ, kẻ ngàn
dặm phương xa cung cống cho ván
nghiệp, khiến cho tôi vùn cám vùn
đau không thể nói xiết, lại bắt buộc
cho tôi phải cầm kích khé linh,
nhất là các nhà báo Trung, Nam,
Bắc lật lục chia bùn, trên
hàng nét mực, chán chường vò số
giọt cảm tình. Hồi ối! vợ làm bùn
với nữ đồng chí của tôi họ may
nhờ tám lý đồng bào quốc dân mà
được thần hộ trời xui, có ngày
sống lại chứ!

Tôi này thân tàn sống gởi, biết
lý gì bảo đáp chí linh, nên quyết
nước mắt viết mực hàng, xin dâng
bà xết lòng tôi, thứ tội tôi.

Thiên cảm, vạn cảm.

Phan-bội-Chân

CUỘC XỎ SÔ ĐÔNG - PHÁP

Ký phát hành thứ nhất

XỎ NGÀY 11 THÁNG BÁY TÂY NĂM 1936

800.000 vđ, mỗi vé giá một đồng (18)

80 phần trăm chia cho các số trúng theo bao lô sau này :	
1 số trúng được	100.000
1	—
2	40.000
3	20.000
4	2.000
5	1.000
6	400
800	80
800	40
8.000	20

Các công số mà thường dùng
chẳng nặng vắng lại như số Kho
Bạc, Thương Chánh, Giấy Tháp,
văn văn... và các viên chức, hào
ly, nhà thương mili cũng ít nhiều
người khác đều có bao vé số.
Muốn biết tên những người nào
có bao, thì cần mực nói thường
hay giàn yết thi mà xem.

RÈN CHỖ T!

Hẹn thời bao vé, khớp trao
xé Trung kỳ, thi noci trước, chờ
còn, nhưng chiều ngày mùng 7
tháng 7 Mùi năm 1936 là tên chí;
dựng chí & Kinh Đài và các tỉnh lỵ.
thi số Kho Bạc còn bao vé số
đến 6 giờ ruồi chiều ngày mùng
8 tháng 7 này, nhất định không
tốt đồi.

NGHỊ QUYẾT ĐỀ TÌM Trường Cao-dâng tiêu-học Thanh-hoa

Kết quả kỳ thi Cao-dâng tiêu-học
(D. E. P. S. F. I) năm nay

HƯỚNG.— Ngày thứ hai 26/7/1936, ở
trường Đồng-khánh Huế và mấy trường
Quốc-học Huế, Vinh, Quínhuê, đã mở
kỳ thi tốt nghiệp ban Cao-dâng tiêu-học
(D. E. P. S. F. I). Trong kỳ thi năm
nay có 233 tr. số thí sinh 26 tr., ban
tính chất Cao-dâng thường mồi 13 tr.

Ngày thứ ba 27/7, các thí sinh được
vào thi vẫn tiếp phần tựa và bài thi.
Đến ngày thứ ba 16/8/1936, đã bắt rõ
tất cả kết quả kỳ thi ấy, trung tuyển kết
kết quả số lượng là 147 người, chia ra mồi
thi trường và mồi bao như dưới đây :

Bao Cao-dâng ở Huế, nam học sinh đậu
được 73 tr., nữ học sinh đậu 10 tr., ban
thường mồi đậu chỉ 3 tr.

Bao Cao-dâng ở Vinh đậu được 45 tr.

Cao-dâng tại Quínhuê đậu 16 tr.

Cao-dâng tại Huế đậu 147 người.

P. 2

Ấn trộm nhiều quá, lại dọn
người lấy của người!

THỦA-THIỀN.— Khoa 17/6-8/1936, tại
làng Ngọc-Anh, xã trưởng Phượng (Phát
vạng) có xây ra một vụ trộm dẹp người
tại nhà đánh Đam. Lúc 3 giờ đêm ấy, Đam
nghe chó sủa, mở cửa ra thì thấy 3
thằng áo quần cát đứng trước sân,
hỗn bị chúng chặn lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng mới tên thoát.

Chỗ lai trù vò dẹp đất, chúng bắt

đã bắt chúng bắt lại bảo: « May mắn
ít chưa tiêu! ».

Đam sợ hãi nín thở, ai hót tiếng, sau
những biến đổi đó, anh ấy cũng không
dám, chẳng dám ra. Chỗ lai trù vò dẹp đất
nhà, may sao người vợ tên được ngã sau,
hỗn bịa, chúng

